

HALMASHAURI YA WILAYA YA HAI.

SHULE YA MSINGI MUDIO

AZIMIO LA KAZI LA SOMO ;SAYANSI NA TEKNOLOJIA.

MUHULA;I&II

DARASA;VI

MWAKA; 2026

JINA LA MWALIMU.JAMES NDOSI

Malengo ya Somo la Sayansi na Teknolojia

Malengo makuu ya ufundishaji wa Somo la Sayansi na Teknolojia kwa mwanafunzi wa Darasa la III – VII ni:

- a) Kukuza uelewa na kutumia maarifa, stadi na kuwa na mwelekeo wa kisayansi na kiteknolojia;
- b) Kujenga uwezo wa kutumia kanuni za sayansi na teknolojia katika maisha ya kila siku; na
- c) Kukuza stadi za kutenda na kutumia vifaa mbalimbali vya teknolojia.

UMAHIRI MKUU	UMAHIRI MAHUSISI	SHUGHULI ZA UFUNDISHAJI	MWEZI	JUMA	IDADI YA VIPINDI	REJEA	ZANA ZA KUFUNDISHIANA KUJIFUNZIA	ZANA ZA UPIMAJI	MAONI
1.0 Kufanya Uchunguzi na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	1.1 Kuchunguza vitu vilivyo katika mazingira	a) Kufafanua gesi zinazounda hewa	JANUARIL	2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati kuonesha aina mbalimbali za gesi katika mizazi	Mazoezi Maswali Oro dhahiki Bungua bongo	
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kuchunguza vitu vilivyo katika mazingira	b) Kubaini mahitaji muhimu katika ukuaji wa mmea		3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Picha za ukuaji wa mimea ya aina mbalimbali	Mazoezi Ziara katika maeneo ya bustani	

Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kuchunguza vvitu vilivyo katika mazingira	c) Kufanya jaribio kuhusu usanishaji chakula katika mmea d) Kutofautisha aina za udongo e) Kubaini vitendo vinayosababisha athari katika udongo.	E B	4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Mimea ya rangi ya kijani Sampuli mbalimbali za aina za udongo Picha za vitendo vyenye athari katika mazingira	Maswali Jaribio Maswali Bungo	
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kuchunguza vvitu vilivyo katika mazingira	a) Kufanya vitendo vya kutunza udongo				1	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Sampuli mbalimbali za aina za udongo Picha za vitendo vyenye athari katika mazingira
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa		a) Kufanya vitendo vya kuthibitisha kanuni	F E	2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia	Vitendo ya kuthibitisha kanuni ya Ohm katika	Maswali Orohaki	

Kisayansi na Kiteknolojia		ya Ohm katika mkondo wa umeme				Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	mkondo wa umeme vimefanyika kwa kuzingatia		
---------------------------	--	-------------------------------	--	--	--	---	--	--	--

							taratibu na usahihi		
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	1.2 Kutambua aina anuai za nishati na matumizi yake.	a) Kueleza dhana ya kukinga sakiti na majengo dhidi ya umeme mkubwa	F E B R U A R I M A R C H	3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati Modeli Mchoro wa sakiti sambamba na sakiti mfuatano.	Maswali Orodha hakiki Bungua bongoro. Mazoezi Majaribio Matini kuhusu nishati jadidifu	
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kutambua aina anuai za nishati na matumizi yake.	b) Kufafanua dhana ya nishati jadidifu		4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Kwa kuzingatia vipengele muhimu nifafanua dhana ya nishati jadidifu na kutoa mifano halisi ya matumizi yake.	Majaribio Matini kuhusu nishati jadidifu	

Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kutambua aina anuai za nishati na matumizi yake.	c) Kueleza namna mbalimbali ya kuzalisha nishati ya umeme.		1	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati/picha/michoro o kuonesha pia kueleza namna mbalimbali ya kuzalisha nishati umeme, matumizi na faida ya umeme katika jamii. Chati/mchoro wa mashine tata	Hoja ji Mazoezi Maswali Bunguabongo Hoja ji Bunguabongo	
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kutambua aina anuai za nishati na matumizi yake.	d) Kueleza dhana ya mashine tata	M A C	2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi	Chati/picha/michoro o kuonesha pia kueleza namna mbalimbali ya kuzalisha nishati	Hoja ji Mazoezi Maswali Bunguabongo	

						Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	umeme, matumizi na faida ya umeme katika jamii. Chati/mchoro wa mashine tata	Hojaji Bunguabongo	
--	--	--	--	--	--	-------------------------------------	--	--------------------	--

Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	1.3 Kutambua nadharia za Kisayansi na Kiteknolojia	a) Kufanya vitendo ya badiliko la kiumbo na badiliko la kikemikali	M A C H I		5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Mshumaa, kiberiti karatasi, majivu, mkaa, barafu	Majaribio Maswali Mazoezi Hojaji		
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kutambua nadharia za Kisayansi na Kiteknolojia	b) Kufanya vitendo vya kudhihirisha muundo wa maada katika uyeyushaji mweneo (diffusion)				5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati ya muundo wa maada katika uyeyushaji mweneo (diffusion)	Majaribio Maswali Mazoezi Hojaji	
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kutambua nadharia za Kisayansi na Kiteknolojia	c) Kufanya vitendo vya kudhihirisha muundo wa maada katika uyeyushaji mweneo (osmosis)		3		5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati ya muundo wa maada katika uyeyushaji mweneo (osmosis)	Majaribio Maswali Mazoezi Hojaji	
Kufanya Uchunguzi wa na Ugunduzi wa Kisayansi na Kiteknolojia	Kutambua nadharia za Kisayansi na Kiteknolojia	a) Kufanya vitendo vya kudhihirisha muundo wa maada katika uyeyushaji mweneo (osmosis)				5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati ya muundo wa maada katika uyeyushaji mweneo (osmosis)	Majaribio Maswali Mazoezi Hojaji	

2.0 Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	2.1 Kutumia teknolojia ya habari na mawasiliano (TEHAM A)	b) Kufanya vitendo vya kutumia programu jedwali.		4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Mchoro/picha ya program jedwali.	Maswali Mazoezi Majaribio	

LIKIZO FUPI 27 – 03 - 2026 – 08 – 04 - 2026									
Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	Kutumia teknolojia ya habari na mawasiliano (TEHAMA)	c) Kueleza dhana ya usalama wa mtandao wa intaneti	A P R I L I	2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Picha za simu Computa Dish la intaneti Sheria ya makosa ya mtandao	Maswali Mazoezi Majaribio	
Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	Kutumia teknolojia ya habari na mawasiliano (TEHAMA)	d) Kueleza athari za mtandao wa intaneti e) Kueleza dhana ya barua pepe f) Kufanya vitendo vya kutumia barua pepe		3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Picha za simu Computa Dish la intaneti Sheria ya makosa ya mtandao	Maswali Mazoezi Majaribio	

Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	Kutumia teknolojia ya habari na mawasiliano (TEHAMA)	g) Kufanya vitendo vya kutumia injini pekuzi kutafuta taarifa za kisayansi na kiteknolojia. h) Kutafuta taarifa za kisayansi na kiteknolojia kwa kutumia simu na kompyuta.	M E I	4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Kompyuta Simu Bando la intaneti	Mazoezi Maswali Majaribio	
Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	2.2 Kumudu stadi za kisayansi	a) Kubaini mashine sahili za roda (gurudumu kapi)		1 & 2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Modeli za roda Chati yenye roda Kanuni za kukokotoa katika mashine sahili	Mazoezi Maswali Majaribio	
Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	Kumudu stadi za kisayansi	b) Kufanya vitendo vya kukokotoa katika mashine sahili za roda		3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi DRS la Sita, DSM; TET.	Modeli za roda Chati yenye roda.	Mazoezi Maswali Majaribio	
			J U N I		UPIMAJI WA MUHULA WA KWANZA – 2026.				

LIKIZO NDEFU 05 – 06 - 2026 – 06 – 07 - 2026

Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	2.2 Kumudu stadi za kisayansi	a) Kueleza dhana ya kazi.	J U L A I	1	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi DRS la Sita, DSM; TET.	Chati/picha kuonesha kazi Kanuni za kukokotoa kiasi cha kazi	Mazoezi Maswali Majaribio	
Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	Kumudu stadi za kisayansi	b) Kukokotoa kiasi cha kazi		2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati/picha kuonesha kazi Kanuni za kukokotoa kiasi cha kazi	Mazoezi Maswali Majaribio	
Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	2.3 Kufanya majaribio ya kisayansi kwa usahihi	a) Kufanya majaribio kuhusu nishati ya umeme.		3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati / picha kuonesha sakiti za ueme.	Mazoezi Maswali Majaribio	
Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	Kufanya majaribio ya kisayansi kwa usahihi	b) Kufanya jaribio kuhusu nishati jadidifu		4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Michoro Picha Za nishati jadidifu	Maswali Mazoezi Majaribio	

Kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia	Kufanya majaribio ya kisayansi kwa usahihi	c) Kufanya vitendo vya kuzalisha umeme kwa kutumia dainamo na seli.	A G O S T I	1	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Michoro /vitu halisi vya kuzalisha umeme (waya, seli, dainamo, glopu,swichi, n.k.)	Orodha haki ki Maswali Bungalibongo	
3.0 Kutunza Afya na Mazingira	3.1 Kufuata kanuni za usafi ili kuwa na afya na mazingira bora.	a) Kueleza umuhimu wa kumisha usafi na unadhifu wa mavazi.	A G O S T I	2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Kuanda vyombo vya kufulia kueleza umuhimu na madhara yake wakati wa matumi zi.	Mazoezi Maswali Majaribio	

				3-4		UPIMAJI WA NUSU MUHULA WA PILI – 2026			
LIKIZO FUPI 04 – 09 - 2026 – 14 – 09 - 2026									
Kutunza Afya na Mazingira	Kufuata kanuni za usafi ili kutatua matatizo ya magonjwa	b) Kubaini vyanzo vya taka	S E P T E M	3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Shimo la taka Maeneo salama ya kutupa taka Aina za taka	Mazoezi Maswali Majaribio	

Kutunza Afya na Mazingira	Kutambua mifumo ya mbalimbali ya mwili wa binadamu	c) Kufanya vitendo vya kutoa huduma ya kwanza kwa aliyevunjika mfupa, aliyeumwa na nyoka, aliyezama kwenye maji na anayetapika au kuharisha	B E R	4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Kufanya vitendo vya kutoa huduma ya kwanza kwa aliyevunjika mfupa, aliyeumwa na nyoka, aliyezama kwenye maji na anayetapika au kuharisha kwa kuzingatia taratibu zote kwa usahihi.	Mazoezi Maswali Majaribio	
Kutunza Afya na Mazingira	3.2 Kufuata kanuni za afya ili kujenga afya bora	a) Kueleza umuhimu wa usafi wa na usalama wa lishe kwa muathirika wa VVU na UKIMWI.	O K T O B A	1	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita	Matini, majarida au magazeti kuhusu VVU na UKIMWI.	Majaribio Kazi mradi Mazoezi	
Kutunza Afya na Mazingira	Kufuata kanuni za afya ili kujenga afya bora	b) Kueleza uhusiano uliopo kati ya magonjwa ya ngono na virusi vya UKIMWI.		2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Matini, majarida au magazeti kuhusu VVU na UKIMWI.	Majaribio Kazi mradi Mazoezi	

Kutunza Afya na Mazingira	Kufuata kanuni za afya ili kujenga afya bora	c) Kueleza athari za UKIMWI katika familia, jamii na Taifa	O K T O B	3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Matini, majarida au magazeti kuhusu VVU na UKIMWI.	Majaribio Kazi mradi Mazoezi	
---------------------------	--	--	----------------------------------	----------	----------	---	--	------------------------------	--

Kutunza Afya na Mazingira	Kufuata kanuni za afya ili kujenga afya bora	d) Kubaini magojwa ya kurithi. e) Kubaini makundi mbalimbali ya watu wanaohitaji huduma ya afya.	A	4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati kuonesha makundi ya watu kwa umuhimu wa mahitaji yao	Majaribio Kazi mradi Mazoezi	
Kutunza Afya na Mazingira	3.3 Kutambua mifumo ya mbalimbali ya mwili wa binadamu	a) Kubaini mfumo wa damu.	N O V E M B A	1	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Michoro au chati kuonesha sehemu kuu za mfumo wa damu	Majaribio Kazi mradi Mazoezi Maswali	
Kutunza Afya na Mazingira	Kutambua mifumo ya mbalimbali ya mwili wa binadamu	b) Kubaini kasoro zinazoweza kutokea katika mfumo wa damu.		2	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es	Chati/ matini kuonesha kasoro katika mfumo wa damu	Majaribio Kazi mradi Mazoezi Maswali	

						Salaam; TET.			
Kutunza Afya na Mazingira	Kutambua mifumo ya mbalimbali ya mwili wa binadamu	c) Kubaini mfumo wa uzazi. d) Kubaini kasoro zinazoweza kutokea katika mfumo wa uzazi wa kike na kiume		3	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Chati/mchoro / matini kuonesha mfumo wa uzazi wa uzazi	Majaribio Kazi mradi Mazoezi Maswali	
Kutunza Afya na Mazingira	Kutambua mifumo ya mbalimbali ya mwili wa binadamu	e) Kueleza dhana ya kubalehe kwa msichana na mvulana f) Kubaini njia za uzazi wa mpango.	N O V E M B A	4	5	Taasisi ya Elimu Tanzania (2019). Sayansi na Teknolojia Kitabu cha Mwanafunzi Darasa la Sita, Dar es Salaam; TET.	Picha za wasichana waliovunja ungu Picha za waulana waliobalehe Chati/mchoro / matini kuonesha njia za mpango wa uzazi	Majaribio Kazi mradi Mazoezi Maswali	

			D E S E M B A	1	5	UPIMAJI WA MWISHO WA MWAKA – 2026			
--	--	--	---------------------------------	---	---	--	--	--	--

LIKIZO NDEFU 04 – 12 - 2026

